

Οδηγίες Ταξινόμησης

ΒΗΜΑ 1

Παρακαλώ ελέγξτε όλες τις **μεθόδους επικοινωνίας** στο εξώφυλλο και επιλέξτε αυτή-ές που χρησιμοποιούνται από το παιδί που ταξινομείτε.

ΒΗΜΑ 2

Παρακαλώ ελέγξτε τις πέντε περιγραφές (π.χ. Επίπεδα **V, IV, III, II, & I**) και τις διακρίσεις μεταξύ των επιπέδων.

- Η κοινωνική επικοινωνία αυτού του παιδιού/ νέου πρέπει να ταιριάζει με τη πλήρη περιγραφή του επιπέδου. Αν οι ικανότητές του δεν ταιριάζουν αρκετά με ολόκληρη την περιγραφή, πρέπει να ταξινομηθεί στο επίπεδο που αντανακλά καλύτερα τη τρέχουσα λειτουργικότητά του.

ΒΗΜΑ 3

Τυπική Επίδοση ή Επίπεδο Τυπικής Λειτουργικότητας: Σκεφτείτε τον προηγούμενο μήνα, σε ποιο επίπεδο φαίνεται να βρισκόταν περισσότερο αυτό το παιδί/νέος τις περισσότερες ημέρες; Αυτό απεικονίζει την επικοινωνία που έχετε παρατηρήσει να πραγματοποιεί με περισσότερη συνέπεια (καθ' όλη τη διάρκεια του προηγούμενου μήνα).

Τυπικό Επίπεδο (κυκλώστε ένα):

Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο
V	IV	III	II	I

ΒΗΜΑ 4

Καλύτερη Ικανότητα ή Επίπεδο Καλύτερης Λειτουργικότητας: Συνεχίστε να σκέφτεστε τον προηγούμενο μήνα, σε ποιο επίπεδο φαίνεται να βρισκόταν περισσότερο αυτό το παιδί/νέος όταν ήταν **στα καλύτερα του**; Αυτό απεικονίζει την καλύτερη επικοινωνία που έχετε παρατηρήσει να πραγματοποιεί (ακόμα και αν αυτό συνέβη μόνο μία φορά τον προηγούμενο μήνα).

Καλύτερο Επίπεδο (κυκλώστε ένα):

Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο	Επίπεδο
V	IV	III	II	I

ΒΗΜΑ 5

Παιδί/νέος (ταυτότητα, αρχικά γράμματα ή όνομα)

Ημερομηνία Γέννησης (Ημέρα-Μήνας-Έτος)

Ημερομηνία Ταξινόμησης (Ημέρα-Μήνας-Έτος)

Βαθμολογητής (γονέας, επαγγελματίας, άλλος,

προσδιορίστε)

Περιβάλλοντα ταξινόμησης (σπίτι, σχολείο, κλινική)

Αριθμός μηνών/ ετών που ξέρετε το παιδί/ νέο

ACSF

(Για παιδιά/ νέους όλων των ηλικιών)

Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας στον Αυτισμό: Κοινωνική Επικοινωνία

Briano Di Rezze, Peter Rosenbaum, Lonnie Zwaigenbaum, Mary Jo Cooley Hidecker, Paul Stratford, Mary Law, and Martha Cousins
Έκδοση 2021

Αυτό το σύστημα ταξινόμησης είναι για παιδιά/ νέους, όλων των ηλικιών, που έχουν διάγνωση αυτισμού.

Η **Κοινωνική Επικοινωνία** αναφέρεται στην ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ να επικοινωνούμε – με ή χωρίς λέξεις – με ΣΤΟΧΟ την αλληλεπίδραση με τους άλλους.

Αφού σκεφτείτε σχετικά με το προηγούμενο μήνα, παρακαλώ ελέγξτε όλες τις πιθανές μεθόδους επικοινωνίας – λεκτικές και μη-λεκτικές - όπως παρατίθενται παρακάτω, με τις οποίες το παιδί/ νέος μπορεί να συνήθιζε να σας γνωστοποιεί το τι σκέφτεται. Ελέγξτε όλες αυτές που χρησιμοποιούνται.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι επικοινωνίας, όπως παρατίθενται παρακάτω.

Εκφράσεις του προσώπου ή συναισθηματικές αντιδράσεις (π.χ., να χαμογελάει όταν είναι χαρούμενο, να κλαίει όταν είναι λυπημένο, ή να ουρλιάζει όταν είναι αναστατωμένο)

Κινήσεις του σώματος ή χειρονομίες (π.χ. να δείχνει, να γνέφει, να αγγίζει)

Νοηματική γλώσσα (ακόμα και αν δεν είναι τέλεια)

Βλεμματική επαφή και χρήση ανιχνευτή κίνησης ματιών (για να κατευθύνει την προσοχή σου)

Τεχνολογία Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας (ΕΕΕ), εξοπλισμός ή εργαλεία (π.χ., PECS, iPad, άλμπουμ με φωτογραφίες, άλμπουμ με εικόνες, συσκευές παραγωγής ομιλίας)

Φωνοποιήσεις ή ήχοι (π.χ., μπαμπάλισμα, μουρμουρητό, ήχοι "μμμ" ή "αα")

Προφορικές λέξεις ή ομιλία (ανεξαρτήτως της προφοράς)

Στη συνέχεια, διαβάστε προσεκτικά τα **πέντε επίπεδα** και τις **διακρίσεις** ώστε να επιλέξετε την περιγραφή που αντιστοιχεί περισσότερο στο παιδί/ νέο. Παρακαλώ καταγράψτε τις ταξινομήσεις σας στην πίσω σελίδα αυτού του φυλλαδίου. Για περισσότερες πληροφορίες, ελέγξτε το συνοδευτικό εγχειρίδιο Οδηγιών Χρήσης του ACSF.

Τον προηγούμενο μήνα...

Επίπεδο V ... Η επικοινωνία του ΜΠΟΡΕΙ να φαίνεται σαν:

Κάνει λίγες ή καθόλου προσπάθειες να **αντιδράσει** στην επικοινωνία: από απλές λέξεις, σωματική κίνηση για να επιζητήσει την εμπλοκή, μουσική, τραγούδια, ή καθημερινές δραστηριότητες.

Κατά κύριο λόγο, το παιδί/ νέος είναι μοναχικός(ς) και μπορεί να κάνει χειρονομίες ή να φωνοποιεί χωρίς να κατευθύνει αυτές τις προσπάθειες σε κανέναν, ενώ εξερευνά, παίζει, ή αλληλεπιδρά με αγαπημένα παιχνίδια ή αντικείμενα. Οικεία πρόσωπα μπορεί να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τη συνθήκη ώστε αντιληφθούν το **σκοπό** της επικοινωνίας του παιδιού/ νέου.

Επίπεδο IV ... Η επικοινωνία του ΜΠΟΡΕΙ να φαίνεται σαν:

Αντιδρά και μπορεί να προσπαθεί να **ανταποκριθεί** στην επικοινωνία από οικεία πρόσωπα (π.χ. από, γελώντας όταν είναι χαρούμενο, κλαίγοντας όταν είναι λυπημένο, ουρλιάζοντας όταν είναι αναστατωμένο, ακολουθώντας απλές οδηγίες, ή με το να συμμορφώνεται στη γνώμη του γονέα κάτω από μη οικείες συνθήκες), αλλά δεν ανταποκρίνεται σε ανθρώπους που δεν γνωρίζει.

Κάνει λίγες ή καθόλου προσπάθειες να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας για τις **ανάγκες** του. Οι ανάγκες που εκφράζονται μπορεί να είναι μικρές, έμμεσες, και να γίνονται αντιληπτές μόνο από τα οικεία πρόσωπα. Ο σκοπός της επικοινωνίας του επικεντρώνεται στις ανάγκες του (π.χ. δίψα, πείνα, τουαλέτα).

Επίπεδο III ... Η επικοινωνία του ΜΠΟΡΕΙ να φαίνεται σαν:

Ανταποκρίνεται στην επικοινωνία από οικεία πρόσωπα όταν κάνουν απλές ερωτήσεις ή ερωτήσεις ρουτίνας σχετικές με τις **ανάγκες** του. Κάνει λίγες ή καθόλου προσπάθειες να **αντιδράσει** ή να **ανταποκριθεί** στην επικοινωνία, όπως χαιρετισμούς και ερωτήσεις, από **λιγότερο οικεία πρόσωπα** (π.χ. πρόσωπα που το παιδί/ νέος δεν βλέπει τακτικά).

Προσπαθεί να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας με **οικεία πρόσωπα**, χρησιμοποιώντας απλές ή επαναλαμβανόμενα εξασκημένες χειρονομίες, ήχους, ή λέξεις (π.χ. δείχνοντας, αγγίζοντας, βάζοντας το χέρι σου σε ένα αντικείμενο που θέλει να φτάσει). Ο σκοπός αυτών των προσπαθειών αφορά και τις **ανάγκες** του (π.χ. φαγητό, ποτό) **και επίσης** τους **κοινωνικούς σκοπούς** που σχετίζονται με **τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές του** (π.χ. αγαπημένο παιχνίδι/ αντικείμενο, φίλοι, ταινίες, ηλεκτρονικά παιχνίδια).

Επίπεδο II ... Η επικοινωνία του ΜΠΟΡΕΙ να φαίνεται σαν:

Ανταποκρίνεται, κάνει έναρξη και προσπαθεί να **διατηρήσει** την επικοινωνία με **οικεία πρόσωπα** για **κοινωνικούς σκοπούς** που εστιάζουν κυρίως στις **ανάγκες** του, **τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές του**. Μπορεί επίσης να **ανταποκρίνεται** όταν λαμβάνει απλές ερωτήσεις για **τα ενδιαφέροντα/ τις δραστηριότητες του** από **λιγότερο οικεία πρόσωπα** (π.χ. ανθρώπους που δεν τους βλέπει τακτικά).

Η **διατήρηση** της επικοινωνίας μπορεί να περιλαμβάνει αμοιβαίες ανταλλαγές **απλών** ερωτήσεων από **οικεία πρόσωπα για πράγματα που ξέρει**, με μερική παρότρυνση ή σε οικεία πλαίσια/ περιβάλλοντα. Μπορεί να έχει δυσκολία όταν το άλλο πρόσωπο δεν μπορεί να το κατανοήσει ή προσπαθεί να αλλάξει το θέμα/τη δραστηριότητα.

Επίπεδο I ... Η επικοινωνία του ΜΠΟΡΕΙ να φαίνεται σαν:

Ανταποκρίνεται, κάνει έναρξη και επίσης **διατηρεί** την επικοινωνία για **κοινωνικούς σκοπούς** **όχι απλά και μόνο** για τις **ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές του**. Μπορεί επίσης να **ανταποκρίνεται** σε **λιγότερο οικεία πρόσωπα** για τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές του. Αυτό περιλαμβάνει τη **διατήρηση** της επικοινωνίας, μέσω αμοιβαίων ανταλλαγών, σε απλές ερωτήσεις για **λιγότερο οικεία θέματα ή δραστηριότητες**, και μπορεί να προσπαθεί να δείξει ενδιαφέρον σε ερωτήσεις ή δραστηριότητες που εισάγονται **από άλλους**. (π.χ., Ένας ενήλικας σε ένα πλαίσιο ψυχαγωγίας ρωτάει το παιδί/ νέο αν θέλει να συμμετέχει σε μία δραστηριότητα, και το παιδί/ νέος ανταποκρίνεται με νύημα, ήχο ή λέξη. Ο ενήλικας κάνει ακόμα πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις και το παιδί/ νέος μπορεί να εκφράσει τις σκέψεις του).

Διακρίσεις...

... Μεταξύ των Επιπέδων V και IV

Ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο V** στην καλύτερη περίπτωση **αντιδρά** στην επικοινωνία από οικεία πρόσωπα, & ο ΣΚΟΠΟΣ της επικοινωνίας του μπορεί να γίνει κατανοητός μόνο από πρόσωπα που βλέπουν το παιδί/ νέο τακτικά.

ΕΝΩ ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο IV** μπορεί να προσπαθεί να **ανταποκριθεί** ή να **κάνει** έναρξη επικοινωνίας με οικεία πρόσωπα όταν η επικοινωνία αφορά τις **ανάγκες** του.

... Μεταξύ των Επιπέδων IV και III

Ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο IV** και **αντιδρά** και **ανταποκρίνεται** στην επικοινωνία από οικεία πρόσωπα, κάνοντας λίγες ή καθόλου προσπάθειες για να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας, & ο σκοπός της επικοινωνίας του είναι να ικανοποιηθούν οι **ανάγκες** του και/ ή να αναγνωριστούν τα **θέλω** του.

ΕΝΩ ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο III** μπορεί να προσπαθεί να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας με οικεία πρόσωπα όταν η επικοινωνία αφορά τις **ανάγκες** του, **και** μπορεί **επίσης** να προσπαθεί να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας για κοινωνικούς σκοπούς που αφορούν τα **ενδιαφέροντά** του.

... Μεταξύ των Επιπέδων III και II

Ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο III** **ανταποκρίνεται** και προσπαθεί να **κάνει έναρξη** επικοινωνίας και για τις **ανάγκες** και για τα **ενδιαφέροντά** του μέσω των μεθόδων ρουτίνας και εξάσκησης, αλλά χωρίς να μπορεί να διατηρήσει την επικοινωνία μέσω αμοιβαίων ανταλλαγών.

ΕΝΩ ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο II** **κάνει έναρξη** επικοινωνίας και **ανταποκρίνεται** στους περισσότερους ανθρώπους για κοινωνικούς σκοπούς, και μπορεί να προσπαθεί να **διατηρήσει** την επικοινωνία μέσω αμοιβαίων ανταλλαγών με οικεία πρόσωπα όταν το θέμα αφορά τα **ενδιαφέροντα** και/ ή τις **δραστηριότητές** του.

... Μεταξύ των Επιπέδων II και I

Ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο II** **κάνει έναρξη** επικοινωνίας και προσπαθεί να **διατηρήσει** την επικοινωνία μέσω αμοιβαίων ανταλλαγών για κοινωνικούς σκοπούς με οικεία πρόσωπα, & μπορεί επίσης να προσπαθεί να **ανταποκριθεί** όταν λαμβάνει απλές ερωτήσεις ή ερωτήσεις ρουτίνας από λιγότερο οικεία πρόσωπα.

ΕΝΩ ένα παιδί/ νέος στο **Επίπεδο I** **κάνει έναρξη** επικοινωνίας, **ανταποκρίνεται** και **διατηρεί** την επικοινωνία **όχι μόνο** για τα **ενδιαφέροντα** και τις **δραστηριότητές** του, & μπορεί επίσης να προσπαθεί να **διατηρήσει** την επικοινωνία ή να **προσαρμόζεται** στις αλλαγές σε ένα θέμα/ δραστηριότητα, μέσα από αποτελεσματικές στρατηγικές, όπως εξασκημένες επιδείξεις ενδιαφέροντος.

ACSF

(Για παιδιά/ νέους όλων των ηλικιών)

Οδηγός Χρήστη

Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας
στον Αυτισμό: **Κοινωνική Επικοινωνία**

Έκδοση 2021

ACSF Οδηγός Χρήστη© 2021

Briano Di Rezze, Peter Rosenbaum, Lonnie Zwaigenbaum, Mary Jo Cooley
Hidecker, Paul Stratford, Mary Law, and Martha Cousins

ACSF:SC - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ζαρκάδα Αγγελική^{1,2}, MSc, Λογοθεραπεύτρια. E-mail: aggelikazark@gmail.com

Ζαβλανού Αγγελική¹, MSc, Λογοθεραπεύτρια. E-mail: azavlanou@yahoo.gr

Δημακόπουλος Ρήγας^{2,3}, PhD, Φυσικοθεραπευτής. E-mail: rigasd@yahoo.com

Σκουτέλη Ελένη^{1,4}, PhD, Παιδονευρολόγος. E-mail: hskouteli@yahoo.co.uk

1. Τμήμα Λογοθεραπείας, ΕΛΕΠΑΠ - Ελληνική Εταιρεία Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Προσώπων, Αθήνα, Ελλάδα
2. Motivaction - Κέντρο αποκατάστασης παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές, Αθήνα, Ελλάδα
3. Τμήμα Φυσικοθεραπείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα, Ελλάδα
4. ΜΗΤΕΡΑ Νοσοκομείο, Αθήνα, Ελλάδα

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ;

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΤΑΞΙΝΟΜΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ;

Τα συστήματα ταξινόμησης της λειτουργικότητας στον τομέα της ανάπτυξης του παιδιού και του νέου χρησιμοποιούνται από τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Οι άνθρωποι έχουν κάνει αρκετές ερωτήσεις σχετικά με αυτά:

- (1) Γιατί τα χρειαζόμαστε;
- (2) Πώς λειτουργούν;
- (3) Πώς μας βοηθούν;

Το ACSF είναι μέρος ενός αυξανόμενου αριθμού εργαλείων που περιγράφει τα επίπεδα της καθημερινής λειτουργικότητας με έναν τρόπο που είναι συνεπής (αξιόπιστος) και ακριβής (έγκυρος). Για το ACSF, ενδιαφερόμαστε μόνο για τη λειτουργικότητα της κοινωνικής επικοινωνίας των παιδιών και των νέων ανθρώπων με αυτισμό. Η δουλειά μας βασίζεται στην εμπειρία σχετικά με τη δημιουργία συστημάτων ταξινόμησης στην εγκεφαλική παράλυση, έτσι μπορούμε να απαντήσουμε αυτές τις ερωτήσεις για το ACSF ως εξής.

(1) Γιατί χρειαζόμαστε αυτά τα συστήματα;

Τα συστήματα ταξινόμησης της λειτουργικότητας είναι σχεδιασμένα για να περιγράφουν το εύρος των ικανοτήτων των ανθρώπων με αυτή τη διαταραχή. Με μία ταξινόμηση, μπορούμε να έχουμε μία πιο ακριβή εικόνα των τρεχόντων ικανοτήτων του κάθε παιδιού ή νέου. Αυτό είναι προτιμότερο από το να συγκεντρώνονται όλοι μαζί σε μία διάγνωση, και να θεωρούνται όλοι όμοιοι. Τα συστήματα ταξινόμησης εξετάζουν μία συγκεκριμένη πτυχή της λειτουργικότητας (για το ACSF – είναι η κοινωνική επικοινωνία). Αυτός ο τρόπος αναγνωρίζει ότι τα άτομα έχουν δυνατότητες και ανάγκες σε διαφορετικούς τομείς.

(2) Πώς λειτουργούν;

Οι ταξινομήσεις αναπτύσσονται με τη συμμετοχή και την εμπειρία των γονέων και των επαγγελματιών που αντιλαμβάνονται τη διαταραχή (στην προκειμένη περίπτωση ΔΑΦ). Το σύστημα προορίζεται να περιλαμβάνει οποιονδήποτε με αυτή τη διαταραχή. Οι κατηγορίες είναι διακριτές η μία από την άλλη. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι το σύστημα χρησιμοποιείται με συνέπεια, από ανθρώπους που γνωρίζουν το παιδί/ νέο – βαθμολογώντας το με τον ίδιο τρόπο κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Τα επίπεδα επίσης πρέπει να δείχνουν διαφορές μεταξύ των επιπέδων που οι άνθρωποι βρίσκουν σημαντικά.

(3) Πώς μας βοηθούν;

Οι ταξινομήσεις περιγράφουν τα σημαντικώς διακριτά επίπεδα της λειτουργικότητας. Αυτό βοηθά στο σχεδιασμό και τη θεραπεία συγκεκριμένα για το κάθε επίπεδο της λειτουργικότητας. Αυτά επίσης μπορεί να μας βοηθούν να προβλέψουμε τα μελλοντικά επίπεδα της λειτουργικότητας, και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν ένα επίπεδο.

Τελικά, αυτά τα συστήματα επιτρέπουν στους επαγγελματίες να απαντούν στους γονείς όταν ρωτούν: «Πώς είναι η λειτουργικότητα του παιδιού μου; Ποιά αναμένουμε να είναι η ικανότητα της κοινωνικής επικοινωνίας του όσο μεγαλώνει;»

ΓΙΑΤΙ ΑΝΑΠΤΥΞΑΜΕ ΤΟ ACSF;

Οι επαγγελματίες και οι γονείς των παιδιών και των νέων με αυτισμό γνωρίζουν ότι κάθε παιδί είναι μοναδικό σε ότι αφορά το τι μπορεί να κάνει και τα προβλήματα συμπεριφοράς ή υγείας που αντιμετωπίζει. Για παράδειγμα, όλα τα παιδιά με αυτισμό αντιμετωπίζουν κάποιες προκλήσεις με την κοινωνική επικοινωνία. Μερικά μπορεί επίσης να έρχονται αντιμέτωπα με αισθητηριακές δυσκολίες, επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, έλλειψη ευελιξίας και άλλα θέματα. Κάθε ένα από αυτά τα θέματα μπορεί να επηρεάζει την ικανότητά του να λειτουργεί στην καθημερινή ζωή. Για το σκοπό της ταξινόμησης με **αυτό το σύστημα**, θέλουμε ανθρώπους να εστιάζουν μόνο στις ικανότητες της **κοινωνικής επικοινωνίας** του παιδιού/ νέου.

Οι περισσότεροι άνθρωποι είναι εξοικειωμένοι με τους όρους «ήπια», «μέτρια», «σοβαρή», που συχνά χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν ανθρώπους με αυτισμό. Δυστυχώς δεν υπάρχει κοινή αντίληψη για το τι σημαίνουν αυτές οι λέξεις. Έχουμε αντιμετωπίσει αυτή την πρόκληση δημιουργώντας μία κοινή γλώσσα που να περιγράφει και να μιλά για την κοινωνική επικοινωνία στον αυτισμό. Η μέθοδός μας εστιάζει στο τι **μπορούν τα παιδιά/ νέοι να κάνουν όταν έρχονται σε κοινωνική επικοινωνία**. Το γνωρίζουμε αυτό επειδή η ερευνητική μας ομάδα έκανε έρευνα στους γονείς και τους επαγγελματίες. Μας είπαν ότι η «κοινωνική επικοινωνία» ήταν το πιο σημαντικό πρόβλημα στις ΔΑΦ (Βλέπε την *αναφορά στο κάτω μέρος της σελίδας). Αυτό το **Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας στον Αυτισμό (ACSF)** περιγράφει ΠΕΝΤΕ επίπεδα της λειτουργικότητας της κοινωνικής επικοινωνίας στην καθημερινή ζωή.

Το **ACSF δεν θα αντικαταστήσει** κανένα διαγνωστικό ή αξιολογητικό εργαλείο. Δεν είναι ένα τεστ ή λίστα ελέγχου. Αυτό που **κάνει** είναι να παρέχει ένα απλό και συνεπή τρόπο να μιλάμε για τις ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας των παιδιών/ νέων (τι μπορούν να κάνουν).

Ενδιαφερόμαστε για τη λειτουργικότητα της κοινωνικής επικοινωνίας του παιδιού/ νέου σε δύο περιπτώσεις:

- (1) Τι **κάνει συνήθως** τις περισσότερες ημέρες (Τυπική Επίδοση ή Επίπεδο Τυπικής Λειτουργικότητας)
- (2) Πότε μπορεί να αποδώσει **στα καλύτερά του** (Καλύτερη Ικανότητα ή Επίπεδο Καλύτερης Λειτουργικότητας)

Αυτές οι πληροφορίες μπορούν μετά εύκολα να μοιράζονται μεταξύ των γονέων και των επαγγελματιών (εκπαιδευτικούς, κλινικούς). Αυτό θα βοηθήσει τους ανθρώπους που δουλεύουν στενά με το παιδί σε διαφορετικά περιβάλλοντα να καταλάβουν πώς τα πάει και τι μπορεί να επηρεάζει την παρατηρούμενη συμπεριφορά του.

**Di Rezze B, Rosenbaum P, Zwaigenbaum L. What Attributes Determine Severity of Function in Autism? A Web-based Survey of Stakeholders. Focus on Autism & Other Developmental Disabilities Volume 27 Issue 1 March 2012 pp. 37-39.*

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ACSF: ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κοινωνική Επικοινωνία είναι η **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ να επικοινωνούμε (με ή χωρίς λέξεις) για το ΣΚΟΠΟ της αλληλεπίδρασης με τους άλλους**. Ένα(ς) παιδί/ νέος που χρησιμοποιεί περισσότερο προφορικό λόγο από άλλους δεν είναι απαραίτητα περισσότερο ικανό(ς) να αλληλεπιδρά κοινωνικά. Για κάθε ένα από τα ΠΕΝΤΕ επίπεδα του ACSF, θα ζητείται από τους ανθρώπους να πάρουν αποφάσεις για:

- (1) Το **σκοπό** για τον οποίο το παιδί/ νέος επικοινωνεί
- (2) **Πώς** το παιδί/ νέος **επικοινωνεί** (Ικανότητα- Δεξιότητες και Στρατηγικές)

(1) ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στο ACSF, οι όροι «ανάγκες» και «κοινωνικοί σκοποί» συνήθως χρησιμοποιούνται όταν μιλάμε για τους λόγους ή τους σκοπούς για τους οποίους τα παιδιά/ νέοι επικοινωνούν.

- **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ:** ο σκοπός της επικοινωνίας είναι μόνο να πάρει κάτι που το παιδί θέλει, όπως ένα αντικείμενο σαν ένα αγαπημένο παιχνίδι (π.χ., ένα(ς) παιδί/ νέος μπορεί να ζητήσει ένα παιχνίδι ή αντικείμενο από κάποιον).
- **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ:** ο σκοπός της επικοινωνίας είναι να αρχίζει ή να διατηρεί μία αλληλεπίδραση με κάποιον άλλο (π.χ., ένα(ς) παιδί/ νέος μπορεί να λέει «γεια» ή να γνέφει για να χαιρετήσει ένα συνομήλικο ή ενήλικα, ή να σχολιάζει ή να κάνει χειρονομία για να επιστήση την προσοχή κάποιου σε κάτι που τον ενθουσιάζει να βλέπει, ή να προσεγγίζει άλλους ώστε να αλληλεπιδρά σχετικά με ένα θέμα.

(2) ΠΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ (Ικανότητες- Δεξιότητες και στρατηγικές)

Τα παιδιά/ νέοι έχουν διαφορετικά επίπεδα ικανότητας του πώς επικοινωνούν. Για παράδειγμα, μερικά μπορεί να εκφράζουν ένα αίτημα χρησιμοποιώντας λέξεις, ενώ άλλα θα πάρουν το χέρι ενός προσώπου για να πάρουν κάτι (όπως ένα παιχνίδι ή φαγητό) ή τοποθετώντας ένα κουτί με κηρομπογιές στο χέρι ενός προσώπου ώστε να λάβουν βοήθεια για το άνοιγμα του κουτιού, κλπ.

- Μερικοί νέοι άνθρωποι με ΔΑΦ μπορεί να έχουν επικοινωνιακές στρατηγικές που γίνονται κατανοητές μόνο από το βασικό φροντιστή τους ή έναν οικείο θεραπευτή/δάσκαλο. Άλλοι μπορεί να μην επικοινωνούν ακόμα με ένα τρόπο που να γίνεται κατανοητός ακόμα και από τους φροντιστές τους.
- Μερικοί νέοι άνθρωποι με ΔΑΦ μπορεί να παρατηρηθεί να χρησιμοποιούν αποτελεσματική επικοινωνία, να διατηρούν μία αλληλεπίδραση και να γίνονται κατανοητοί από ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων (όχι μόνο τον βασικό φροντιστή τους).

ΠΙΘΑΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Όταν σκέφτεστε την "κοινωνική επικοινωνία" παρακαλώ λάβετε υπόψη και τους λεκτικούς και τους μη-λεκτικούς τρόπους που το παιδί/ νέος χρησιμοποιεί για να σας γνωστοποιήσει τι σκέφτεται ή τι θέλει. Αυτοί οι τρόποι μπορεί να παρουσιάζονται σε οποιοδήποτε επίπεδο του ACSF και μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Εκφράσεις του προσώπου ή συναισθηματικές αντιδράσεις**, όπως να χαμογελάει όταν είναι χαρούμενο, να κλαίει όταν είναι λυπημένο, ή να ουρλιάζει όταν είναι αναστατωμένο.
- Κινήσεις του σώματος ή χειρονομίες**, όπως να δείχνει, να γνέφει ή να αγγίζει και να μετακινεί ή να μετατοπίζει το σώμα του προς κάποιον ή μια ομάδα.
- Νοηματική γλώσσα (ακόμα και αν δεν είναι τέλεια)**, για να εκφράσει αυτό που θέλει. Τα νοήματα πρέπει μόνο να είναι κατανοητά, όχι τέλεια!
- Βλεμματική επαφή και χρήση ανιχνευτή κίνησης ματιών (για να κατευθύνει την προσοχή σου)**, όπως να κοιτάζει προς τους άλλους ή ένα αντικείμενο που τον ενδιαφέρει και μετά να μοιράζει την προσοχή του ανάμεσα στο αντικείμενο και τον κοινωνικό σύντροφο.
- Τεχνολογία Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας (ΕΕΕ), εξοπλισμός ή εργαλεία (π.χ., PECS®, iPad®, άλμπουμ με φωτογραφίες, άλμπουμ με εικόνες, συσκευές παραγωγής ομιλίας)**, για να δείξει ότι θέλει να συμμετέχει στη δραστηριότητα με τους άλλους δείχνοντας μία εικόνα ή ζητώντας κάτι με μία συσκευή.
- Φωνοποιήσεις ή ήχοι**, όπως μπαμπάλισμα, μουρμουρητό, ή παράγοντας τους ήχους "μμμ" ή "αα" για να υποδηλώσει την επίγνωση της παρουσίας σου.
- Προφορικές λέξεις ή ομιλία (ανεξαρτήτως της προφοράς)**, για να εκφράσει λεκτικά αυτό που θέλει. Οι λέξεις ή η ομιλία πρέπει μόνο να είναι κατανοητές, όχι τέλειες!

(1) ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ Ή ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΥΠΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Τυπική Επίδοση ή το Επίπεδο Τυπικής Λειτουργικότητας είναι το πώς φαίνεται η κοινωνική επικοινωνία του παιδιού/ νέου σε μία μέση ημέρα ή τις περισσότερες ημέρες ή τις περισσότερες φορές.

(2) ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ Ή ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Καλύτερη Ικανότητα ή το Επίπεδο Καλύτερης Λειτουργικότητας αντανακλά το πώς φαίνεται η κοινωνική επικοινωνία του παιδιού/ νέου όταν είναι στα καλύτερά του και επικοινωνεί πιο αποτελεσματικά. Αυτό μπορεί να παρατηρείται σπάνια, ακόμα και μόνο μία φορά.

Γιατί χρειάζεστε να επιλέξετε ΚΑΙ τις Τυπικές ΚΑΙ τις Καλύτερες ταξινομήσεις;

Στους χρήστες ζητείται να σκεφτούν το πώς η κοινωνική επικοινωνία ενός παιδιού/ νέου μπορεί να ποικίλει. Υπάρχουν συχνά διαφορές μεταξύ της Τυπικής Επίδοσης/ Επίπεδο Τυπικής Λειτουργικότητας και Καλύτερης Ικανότητας/ Επίπεδο Καλύτερης Λειτουργικότητας. Ζητάμε από τους ανθρώπους να επιλέξουν **ΕΝΑ** επίπεδο κοινωνικής επικοινωνίας για το **ΚΑΘΕΝΑ** (Τυπικές και Καλύτερες καταστάσεις).

Γνωρίζοντας πότε ένα παιδί/ νέος είναι πιο πετυχημένο(ς) (Καλύτερη Ικανότητα/Καλύτερο Επίπεδο Λειτουργικότητας) και πώς είναι τις περισσότερες φορές (Τυπική Επίδοση/ Επίπεδο Τυπικής Λειτουργικότητας) μπορεί να παρέχει χρήσιμες ιδέες για το πώς να βελτιωθεί η λειτουργικότητα της κοινωνικής επικοινωνίας σε όλες τις καταστάσεις. Αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο στην εκπαίδευση και στο σχεδιασμό της παρέμβασης.

Αυτό είναι βοηθητικό επειδή υπενθυμίζει στους ανθρώπους να σκέφτονται για το τι μπορεί να είναι διαφορετικό μεταξύ αυτών των δύο επιπέδων κοινωνικής επικοινωνίας. Για παράδειγμα τι συμβαίνει, πότε, πού και με ποιον. Υπάρχουν πράγματα που βοηθούν την κοινωνική επικοινωνία και πράγματα που μπορεί να την κάνουν πιο δύσκολη; Για παράδειγμα, πράγματα στο περιβάλλον που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την κοινωνική επικοινωνία του παιδιού/νέου μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Ο **χώρος** όπου η κοινωνική επικοινωνία λαμβάνει χώρα (παραδείγματα – φυσικά ή αισθητηριακά χαρακτηριστικά του χώρου)
- Η **δραστηριότητα** που μπορεί να λαμβάνει χώρα (παραδείγματα – φυσικές, γνωστικές και κοινωνικές απαιτήσεις της δραστηριότητας)
- Πρόσβαση σε **προσωπικές συσκευές επικοινωνίας** (παραδείγματα – τεχνολογία ΕΕΕ, iPad©)
- Οι **άνθρωποι** μέσα στο περιβάλλον (παραδείγματα – σχέσεις και προσεγγίσεις, οικείοι και μη οικείοι)

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ACSF...

- Μπορεί να **περιγράψει** πώς οι **ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας** φαίνονται σε παιδιά/νέους όλων των ηλικιών με ΔΑΦ, που έχουν εξεταστεί μέχρι την ηλικία των 16 ετών
- Μπορεί να **ταξινομήσει** παιδιά/νέους σύμφωνα με τις **ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας** τους
- Μπορεί να **διακρίνει** ανάμεσα σε **δύο πτυχές της ικανότητας** σε μία κλίμακα 5 επιπέδων: πώς φαίνεται πιο σταθερά η κοινωνική τους επικοινωνία (Τυπική Επίδοση/Λειτουργικότητα) και πώς φαίνεται όταν είναι στα καλύτερά της (Καλύτερη Ικανότητα/Λειτουργικότητα)
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί από **γονείς και επαγγελματίες** εξοικειωμένους με τις ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας του παιδιού/νέου
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη **γνωστοποίηση των ικανοτήτων της κοινωνικής επικοινωνίας** από ένα πρόσωπο σε άλλο (γονιό σε επαγγελματία, επαγγελματία σε επαγγελματία)
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να **ομαδοποιήσει τα παιδιά/νέους** σύμφωνα με τις ικανότητες της κοινωνικής επικοινωνίας τους, καθιστώντας δυνατό να εξετάσει ποιες παρεμβάσεις λειτουργούν καλύτερα με ποιες ομάδες, και ίσως τον εντοπισμό ομάδων παιδιών/νέων για ερευνητικούς σκοπούς.

ΤΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ACSF...

- Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε παιδιά/νέους ηλικίας **κάτω των 24 μηνών** ή σε **τυπικώς αναπτυσσόμενα**
- Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να **διαγνώσει ή να αξιολογήσει** τις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος
- Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να **εξετάσει** τις ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας των παιδιών/νέων
- Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μία **λίστα ελέγχου** για να επιλέξει τις ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας των παιδιών/νέων
- Δεν μπορεί να **εξηγήσει ποιες αιτίες** μπορούν να επιδρούν στο επίπεδο της ικανότητας κοινωνικής επικοινωνίας, που σχετίζονται με το παιδί/νέο ή το περιβάλλον του (αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διευκολύνει μία συζήτηση για πιθανούς παράγοντες που παίζουν ρόλο)
- Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αξιολογήσει τις ικανότητες κοινωνικής επικοινωνίας **βάσει μόνο μίας παρατήρησης ή από κάποιον ο οποίος δεν είναι οικείος του παιδιού/νέου**

¹ Di Rezze B, Gentles SJ, Hidecker MJC, Zwaigenbaum L, Rosenbaum P, Duku E, Georgiades S, Roncadin C, Fang H, Tajik-Parvinchi D, Viveiros H. Adaptation, Content Validity and Reliability of the Autism Classification System of Functioning for Social Communication: From Toddlerhood to Adolescent-Aged Children with Autism. J Autism Dev Disord. 2022 Dec;52(12):5150-5161. doi: 10.1007/s10803-022-05621-z. Epub 2022 Jun 8. PMID: 35676381. Jun/2022

²Tajik-Parvinchi D, Rosenbaum P, Hidecker MJC, Duku E, Zwaigenbaum L, Roncadin C, Georgiades S, Gentles S, Fang H, Di Rezze B. Construct Validity of the Autism Classification System of Functioning: Social Communication (ACSF:SC) Across Childhood and Adolescence. J Autism Dev Disord. 2022 Jun 6. doi: 10.1007/s10803-022-05608-w. Epub ahead of print. PMID: 35666330. Jun/2022